

En de treurwilg? Die pronkt met zijn groene kroon die stoer boven het sedumdak uitsteekt

Tekst | [Control Media](#) Beeld | www.voog.nl; [Architecten Aan de Maas](#)

De Grijsse Generaal combineert op originele wijze wonen en geestelijke gezondheidszorg. Voor alle duidelijkheid. Het grijs in de naam van het gebouw slaat niet op de meest voorkomende haarkleur onder de al wat oudere bewoners, maar meer op de meest voorkomende kleur in de gevels. Een Treurwilg kostte de nodige hoofdbreken tijdens het ontwikkelen van de plannen.

Wonen tussen grijs en groen

Eindhoven | Grijze Generaal

Het masterplan voor de braakliggende gronden ten zuiden van winkelcentrum Woensel in Eindhoven hield ruimte vrij voor de huisvesting in senioren. Vanaf 1999 werkten GGZ Eindhoven en het Catharinaziekenhuis daarom samen aan een plan voor de bouw van een centrum voor geestelijke gezondheidszorg in combinatie met een Zotel (zorghotel). De psychiatrische instelling zou daarbij de dagopvang voor haar rekening nemen en patiënten van het Catharinaziekenhuis konden op de hoger gelegen bouwlagen in een Zotel terecht totdat ze naar huis mochten. Alleen, op het bouwperceel stond een monumentale treurwilg. De inkt van de kapvergunning was nog niet droog, of de protesten barstten los. Enkele maanden later verwees een bestuursrechter de kapvergunning resoluut naar de prullenbak. Een herontwikkeling van het plan bleek onvermijdelijk, dit keer met handhaving van de boom. Door de uitloop van de bouwstart trok het Catharinaziekenhuis zich helaas terug als participant. Goede raad leek duur, toch lag de oplossing voor de hand. Architecten aan de Maas bouwden De Grijze Generaal nagenoeg om de boom heen, terwijl de corporatie Wooninc als nieuwe participant toetrad. Om de boom een patio van 20 bij 20 m te kunnen geven, was het wel noodzakelijk om het gehele gebouw 7,20 m op te schuiven. Tevens moest de opzet van vooral het GGz-deel geheel op de schop.

Midlifers

De behoefte is duidelijk. De vergrijzing van de Nederlandse bevolking resulteert erin dat steeds meer ouderen een beroep doen op de gezondheidszorg. De plint van vier bouwlagen van De Grijze Generaal is dan ook gereserveerd voor de GGzE die dit bouwdeel huurt van woningcorporatie Wooninc. Bovenop de onderbouw met GGzE rusten twee woontorens met samen 43 driekamer appartementen. Elk appartement meet 100 m² en is bestemd voor zelfstandige bewoning door 55-plussers, tegenwoordig wel midlifers genoemd. De bovenbouw en de onderbouw

zijn fysiek volledig van elkaar gescheiden. Het enige wat appartementenbewoners en GGzE delen, is de ondergrondse parkeergarage. Alle bewoners van de appartementen kunnen naar wens en op afroep gebruik maken van de faciliteiten van het belendende Zorgcentrum Brunswijk. Hoewel de bouw van een woontoren op een onderbouw van een zorginstelling of polikliniek misschien meer voor de hand ligt dan deze combinatie op een streekziekenhuis of een universitair medisch centrum. Maar dit concept bevordert wel de integratie van psychiatrische zorg met het wonen en dat is officieel overheidsbeleid.

Pronkzucht

De architectonische richtlijnen stonden geformuleerd in het stedenbouwkundig Masterplan Woensel. Verantwoordelijk hiervoor was de Rotterdamse sterarchitect Erick van Egeraat van EEA. Alleen ging hij nog uit van een kantoorfunctie op deze locatie. Dit uitgangspunt werkt direct door in de architectonische uitwerking van De Grijze Generaal. De stapeling van functies beantwoordt goed aan het concept van de intensieve stad. De zwakke stabiliteit van de ondergrond maakte het aanbrengen van grondverdringende palen noodzakelijk. Een zeldzaamheid in deze streek van nette zandgronden. In het kelderdek was een extra zware overspanningsconstructie met balken tot 90 centimeter dik nodig om doorgang voor de brandweer mogelijk te maken. De complexiteit van bouwtechnieken rond de 'wilde' schakering van balkons en patio's van de woontorens, valt in het niet bij de realisatie van het scheluw lopende sedumdak. De lengte- en breedte-as van het dak lopen beide schuin weg vanaf de bovenkant van de begane grond tot het hoogste punt van de derde verdieping. Het metselwerk van de plint verloopt horizontaal van kleur, terwijl de Naturabeplating van de twee woontorens een natuurlijke uitstraling heeft en verticaal in kleur van donker beneden naar licht boven verloopt. Grote aluminium lamellen aan de boven- en onderkant van de kozijnen van de woontorens dienen ervoor om de gevels een grotere continuïteit

BouwInfo

BOUWPROGRAMMA

(bvo: 23500 m²)

PERIODE start januari 2007, einde november 2008

BOUWSOM € 29,0 miljoen (excl. btw)

OPDRACHT Wooninc, Eindhoven

ONTWERP Architecten Aan de Maas, Rotterdam

ADVIES

Hevo, 's-Hertogenbosch (*Bouwmanagement*); IMD Ingenieursbureau, Rotterdam (*constructie*); Grontmij Technical Management, Amersfoort (*technisch advies*)

UITVOERING Bouwcombinatie Hurks Van Straten, Eindhoven (*aannemer*)

INSTALLATIES

Homij, Eindhoven (*e-installaties*); Unica, Oosterhout (*w-installaties*)

te geven. Door naar boven toe de Naturabeplating meer grijs te kleuren en minder lamellen toe te passen lijkt de gevel naar boven toe op te lossen in de lucht. De gewenste strakke belijningen laten geen enkele tolerantie in maatvoering toe. Daarnaast komen er ook nog gevelvlakken voor met stucwerk afgewerkt. Speels gevarieerd en in goede harmonie. En de treurwilg? Die pronkt met zijn groene kroon die stoer boven het sedumdak uitsteekt. ■

Projectinfo

■ Unica werkt als allround system integrator

Voor gebouw De Grijze Generaal legde Unica Installatiegroep B.V. alle werktuigbouwkundige installaties aan en de gawalo. Het gebouw is 23.500 m² groot en bestaat uit een onderbouw van 3 lagen (12.000 m²) met daarin een vestiging van GGZ Eindhoven, met daarop 2 woontorens van respectievelijk 7 en 10 verdiepingen met in totaal 43 appartementen. Onder het gebouw ligt een ondergrondse parkeergarage. Woontorens en onderbouw met GGZ Eindhoven zijn volledig onafhankelijk van elkaar, ook wat installaties betreft. Unica was verantwoordelijk voor de aanleg van de volgende reeks aan installaties: verwarming en koelinstallatie; luchtbehandeling en ventilatiesysteem voor de parkeergarage; brandbestrijdingsinstallatie (ook voor de parkeergarage); regeltechniek en gebouwbeheerssysteem; waterinstallatie; sanitair; gasinstallatie; hemel- en vuilwaterafvoeren.

Warmteterugwinning

Specifiek voor het deel van De Grijze Generaal dat GGZ Eindhoven gebruikt, is een W-installatie die betonkernactivering benut. De installaties in dit deel van De Grijze Generaal worden door een viertal technische ruimten gevoed. De separeerruimtes van GGZ Eindhoven kregen afzonderlijk te regelen eigen installaties binnen het gebouw. Ook bijzonder zijn de ventilatie- en brandbestrijdingsinstallaties voor de parkeergarage van Fase 1 en Fase 2. In de twee woontorens hebben alle appartementen hun eigen centrale verwarmingsketel en warmteterugwinningssysteem.

Allround system integrator

Als allround system integrator en grootste zelfstandige installateur van Nederland heeft Unica Installatiegroep alles in huis wat veel-eisende opdrachtgevers in de utiliteitsbouw, gezondheidszorg en industrie van hun installatiepartner vragen. Hierbij durven wij elke opdracht aan. Groot of klein; complex of juist eenvoudig. En dat al 75 jaar! Met duurzaamheid als speerpunt in onze strategie waarborgen we de toekomst van ons bedrijf, onze opdrachtgevers, maar ook die van onze kinderen. Zo maken we samen de toekomst.

■ Meer informatie

Unica Installatiegroep B.V., Hoevelaken
Telefoon | 033 2478080
Website | www.unica.nl

